

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΣΑΜΑΡΕΙΤΟΥ (Λουκ. 10, 25-37)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στο Βράχο, στις 12/11/1995)

Η πιο γλυκειά παραβολή

Η παραβολή που ακούσαμε σήμερα, είναι η πιο γλυκειά μέσα στο ευαγγέλιο. Μιλά ο Χριστός και μας εξηγεί ποιος είναι «ο πλησίον» μας. Θέμα που πρέπει να μας απασχολεί. Γιατί όπως λέει ο νόμος του Θεού, οι μεγαλύτερες εντολές είναι:

- να αγαπάς τον Θεό με όλη την καρδιά σου και
- τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου.

Και για μεν τον Θεό, ό,τι και νάμαστε, έχουμε την εντύπωση ότι τον αγαπάμε και μερικές φορές μάλιστα, περισσότερο από ό,τι του αξίζει! Βλέπετε, κάνουμε τόσα πολλά για τον Θεό!... Έτσι νομίζουμε. Άσχετα αν στην πραγματικότητα δεν κάνουμε τίποτε.

Ας δούμε όμως, ποιος είναι ο πλησίον μας και τι πρέπει να κάνουμε γι' αυτόν. Για να μας απαντήσει σ' αυτό το ερώτημα ο Χριστός, είπε την παραβολή του καλού Σαμαρείτη.

Ένας άνθρωπος κατέβαινε από την Ιερουσαλήμ στην Ιεριχώ. Η Ιερουσαλήμ ήταν ένας τόπος άγιος. Και η Ιεριχώ ήταν τόπος αμαρτίας. Σήμερα θα λέγαμε: Ένας νέος, που νόμισε ότι πρέπει να «χαρεί» την ζωή, να την γλεντήσει... έφυγε από το σπίτι του. Αυστηρών και καλών αρχών σπίτι. Και πήρε το δρόμο για μια πλούσια μεγαλόπολη. Για να μπορέσει να χαρεί τη ζωή του. Μα στο δρόμο που διάλεξε, δεν τα βρήκε όλα όπως τα περίμενε. Έπεσε σε ληστές.

Οι ληστές ήταν από εκείνους που υπάρχουν και σήμερα παντού και ιδιαίτερα στη νυχτερινή ζωή. Δηλαδή άνθρωποι που μαχαιρώνουν για ψύλλου πήδημα. Γιατί η αμαρτία ένα δίκαιο ξέρει: Την γροθιά και το μαχαίρι. Και όποιος χρησιμοποιεί γροθιά και μαχαίρι είναι της αμαρτίας άνθρωπος. Λέγει λοιπόν ο Χριστός ότι αυτόν τον νέο, τον τραυμάτισαν τόσο σοβαρά, που έπεσε κάτω ημιθανής. Τι σημαίνει αυτό; Δεν μπορούσε πια να προσφέρει στον εαυτό του, τίποτε απολύτως. Ήταν πλέον προορισμένος σιγά-σιγά να πεθάνει.

Ενώ λοιπόν βρισκόταν σ' αυτή την κατάσταση, πέρασαν διάφοροι άνθρωποι αλλά δεν του έδωσαν σημασία. Όπως κάνουν και σήμερα. Να γίνει καυγάς την νύχτα και μαχαιροβγάλματα; Και να πας να ανακατευτείς ανάμεσα στους ανθρώπους που αλληλοσφάζονται; Τζάμπα πας. Θα σε σφάξουν και σένα.

Κάπως έτσι σκέφτηκαν ο παπάς, που αναφέρει το Ευαγγέλιο και ο Λευίτης όταν είδαν τέτοια κατάσταση. Γι' αυτό έφυγαν. Και μένει ο τραυματισμένος περιμένοντας να πεθάνει.

Ας χαμηλώσουμε το «ίσιο»

Στο τέλος, πέρασε ο καλός Σαμαρείτης. Σταμάτησε, έσκυψε στον τραυματία, τον έπλυνε με λάδι και κρασί, του έδεσε τις πληγές, τον πήρε και τον πήγε σε νοσοκομείο. Εκεί πλήρωσε, για να τον κάνει καλά. Άφησε μάλιστα παραπάνω χρήματα απ' όσα χρειαζόνταν και είπε στο γιατρό:

-Φρόντισέ τον! Για τα έξοδα μη σε νοιάζει. Αν δεν φτάσουν τα χρήματα, στο γυρισμό, θα σου δώσω τα υπόλοιπα.

Ρώτησε ο Χριστός:

-Ποιος είναι ο «πλησίον» γι' αυτόν τον μισοπεθαμένο;

-Εκείνος που τον λυπήθηκε. Που ασχολήθηκε μαζί του.

-Και σεις λοιπόν, μας συμβουλεύει ο Κύριος, αν θέλετε, μη κοιτάζετε ποιος είναι εκείνος στον οποίο θα κάνετε καλό, αλλά τι καλό μπορείτε να κάνετε. Τι περισσότερο μπορείτε να κάνετε. Και με κίνδυνο ακόμη. Διαφορετικά, χαμηλώστε το «ίσιο». Πείτε μέσα σας: «Δεν είμαι καλός άνθρωπος. Δεν έχω αγάπη για τον άλλο. Δεν έχω αγάπη για τον Θεό, δεν τηρώ τις εντολές του. Και εγώ, σαν τους ληστές, για τον εαυτό μου δουλεύω. Μπορεί να μην είμαι υπόκοσμος, όπως το εννοούμε σήμερα, αλλά με το φρόνημά μου, στον υπόκοσμο είμαι».

Μα μπορεί να είμαι εγώ;

Όλοι συμφωνούμε ότι στο πρόσωπο του καλού Σαμαρείτη, πριν οποιονδήποτε

άλλο πρέπει να δούμε τον Χριστό. Και ο νέος που τον έσφαξαν είναι ο κάθε άνθρωπος. Μα μπορεί να είμαι και εγώ; Μισοσφαγμένος και μισοπεθαμένος;

Δεν έχουμε μόνο ένα είδος σφαγής. Ούτε μια μόνο κατάσταση ανθρώπου μισοπεθαμένου. Έχουμε πολλές! Παράδειγμα: Ένα παιδί μπλέκει με παλιοπαρέες. Σ' ένα καυγά, του δίνουν μια στο κεφάλι και κάτι παθαίνει. Από εκεί και πέρα, έγινε «φυτό». Που σημαίνει: Τα μπράτσα του, είναι όπως πριν. Τα πόδια του, το ίδιο. Το πρόσωπό του, ωραίο. Μυαλό όμως δεν έχει πια. Δεν μπορεί να μιλήσει. Δεν καταλαβαίνει τίποτε.

Τι έγινε; Κάτι χάλασε σ' αυτόν τον άνθρωπο. Μα τι χάλασε; Το σώμα του εξακολουθεί να είναι σίδηρο. Και όμως. Έγινε η χειρότερη ζημιά. Χάλασε ο εγκέφαλος.

Τραγωδία να βλέπεις έναν άνθρωπο στα νιάτα του να είναι «πεθαμένο πράγμα». Ζωντανό κουφάρι. Αυτό γίνεται όταν χαλάσει ο εγκέφαλος.

Μα υπάρχουν και άλλα που χαλάνε. Κάποιος παθαίνει βλάβη στο συναισθηματικό του κόσμο. Αποτέλεσμα:

Δεν έχει αίσθηση τι σημαίνει σεβασμός στους γονείς. Δεν έχει αίσθηση τι σημαίνει οικογενειακή τιμή. Τι σημαίνει υποχρέωση, στοργή, θυσία, για τον πατέρα του, για την μητέρα του, για την αδελφή του, για το παιδί του. Κοιτάζει μόνο τον εαυτό του. Πώς θα περάσει καλά.

Και έχει μπράτσα γερά, στήθος μάρμαρο. Μάτια που αστράφτουν, μα πατέρας, μάνα, σύζυγος, παιδιά, όλοι κλαίνε. Και λένε: «Τι χειρότερο να μας εύρισκε;». Τι έγινε; Ήλθε κάποια μαχαιριά από άλλου είδους ληστή. Και χάλασε τον ψυχικό και συναισθηματικό κόσμο του ανθρώπου. Τα ζούμε τέτοια δράματα. Είναι καταστάσεις χειρότερες από τον θάνατο. Και καμιά φορά καταντάνε ανίατες. Για πάντα.

Η χειρότερη βλάβη

Όμως αυτές τις τραγωδίες, δεν τις συνειδητοποιούμε. Ούτε και τότε που τις βιώνουμε. Τις έχουμε συνηθίσει τόσο που δεν θέλουμε να αποδεσμευθούμε. Πώς να καταλάβει ο ληστής, ότι είναι δυστυχία να είσαι ληστής; Αφού είναι ο ίδιος. Είναι ποτέ δυνατόν να επιπλήξει κάποιον που ληστεύει;

Πώς να καταλάβει αυτός που, διάλυσε το σπίτι του, ότι είναι ταλαιπωρία αυτό που έκανε; Μα νομίζει ότι τώρα «κάνει τη ζωή του». Γι' αυτό δεν παύει να

ισχυρίζεται ότι το διαζύγιο είναι δείγμα εκσυγχρονισμού.

Υπάρχει λοιπόν η βλάβη, πού λέγεται αμαρτία. Δηλαδή το πάγωμα της καρδιάς για τον Θεό, για την ψυχή μας, για την αιώνια ζωή. Ο άνθρωπος σ' αυτή την κατάσταση, υγεία έχει, δουλευταράς είναι, όλα τα καταφέρνει, εκτός από ένα: Να βάλλει τον εαυτό του στο δρόμο του Θεού.

Αυτή είναι η κατάσταση του ανθρώπου που περιέπεσε στους δαίμονες ληστές. Οι οποίοι του έριξαν τα συνθήματα, που κάποτε τα επαναλαμβάνουμε με καμάρι: «Δώσε και στην ψυχή κανένα ψίχαλο. Κάνε τον Σταυρό σου, μα μην ασχολείσαι και πολύ. Μια ζωή την έχουμε. Μη την χαραμίσουμε. Τα παραλένε οι παπάδες. Μη τους ακούς».

Να γιατί πρέπει να διαβάσει κανείς το Ευαγγέλιο... Για να ξέρει αυτό που είπε ο Χριστός. Για να βεβαιωθεί ότι στην Εκκλησία δεν τα παραλένε. Δαπάνησε αδελφέ, λίγη ώρα να διαβάσεις κάτι για την ψυχή σου. Όπως ενδιαφέρεσαι για την τροφή της κοιλιάς, ενδιαφέρεσαι και για την τροφή της ψυχής. Να μη καταντήσεις ημιθανής. Γιατί τότε δεν θα μπορείς να κάνεις τίποτε για τον εαυτό σου. Από μια τέτοια κατάσταση μας σώζει μόνο η επέμβαση του Χριστού. Γιατί τους πεθαμένους και τους μισοπεθαμένους, δύσκολα μπορεί να τους βοηθήσει κάποιος άλλος. Γιατί: Του μιλάς, και είναι κουφός. Του δείχνεις, μα δεν βλέπει. Του φωνάζεις, μένει αναίσθητος. Ποιος μπορεί να τον φέρει σε κατάσταση υγείας;

Είπε ο Κύριος: «Ουδείς δύναται ελθείν προς με, εάν μη ο πατήρ μου ο πέμψας με ελκύσει αυτόν». Που σημαίνει: Ο τραυματισμένος της παραβολής, δεν μπορούσε να κάνει τίποτε, για να σωθεί. Μόνο στέναζε από τις πληγές του. Μα τους στεναγμούς αυτούς τους άκουσε ο καλός Σαμαρείτης. Και πήγε και τον περιποιήθηκε. Και συ ταπεινέ άνθρωπε, στέναξε προς τον Θεό και πες του: «Κύριε, ελέησέ με, γιατί κοντεύω να πεθάνω πνευματικά. Βρίσκομαι στην κατάσταση του ημιθανούς, αφού δεν αισθάνομαι την ανάγκη να πάω στην Εκκλησία. Αφού δεν αισθάνομαι την ανάγκη να κάνω το καλό, αφού δεν αισθάνομαι την ανάγκη να κοινωνήσω».

Τότε ο Θεός θα στείλει χάρη και φωτισμό, να σε ζωογονήσει. Αλλά να το ξέρεις: Για να ζωογονηθεί η ψυχή σου, θέλει έλαιον και οίνον. Που είναι ο λόγος του Θεού και η Θεία Κοινωνία.

Ο αληθινός πλησίον

Μας λέγει ο Χριστός:

-Εγώ, που κατέβηκα από τον ουρανό, είμαι πλησίον για κάθε άνθρωπο. Αλλά και σεις έχετε υποχρέωση, ο καθένας, να κάνει κάτι για τον πλησίον του.

Συμβούλευσε λοιπόν αδελφέ. Ας σε πουν καθυστερημένο. Και βοήθησε τον συνάνθρωπο να μπορέσει να αποκτήσει αιώνια ζωή.

Ας ενισχύει λοιπόν ο ένας τον άλλο στο δρόμο του Χριστού. Έτσι γινόμαστε απόστολοι Χριστού.

Και μη ξεχνάμε ότι όσο «πεσμένοι» και νάμαστε, υπάρχει ελπίδα γιατί ο Κύριος έρχεται αμέσως όταν του φωνάξουμε σε μας τα παιδιά Του. Αμήν.-